

Ἀρχαῖον σινικὸν χαρτονόμισμα. Τὸ βρετανικὸν Μουσείον ἀπέκτησεν ἐσχάτως ἐν τραπεζικὸν γραμματίον ἐκ Σινικῆς, ὅπερ ἐξεδόθη ἐκ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ νομισματοκοπέου τριακδoσια ἔτη πρὸ τῆς ἐμφανίσσεως τοῦ πρώτου ἐν Ἑβρώπῃ χαρτονομίσματος. Τὸ τραπεζικὸν τοῦτο γραμματίον εἶνε ὑπὸ ἱστορικὴν ἐποψὴν πολῦτιμον καὶ ἀξίον πολλοῦ ἐνδιαφέροντος, διότι χρονολογεῖται ἀπὸ τοῦ πρώτου ἔτους τῆς βασιλείας τοῦ πρώτου αὐτοκράτορος τῆς Σινικῆς ἐκ τῆς δυναστείας τῶν Μίγγ, ἐπομένως εἶνε ἀρχαιότερον τῆς πρώτης εὐρωπαϊκῆς τραπέζης, ἣτοι τῆς ἐν ἔτει 1401 ἰδρυθείσης ἐν Βαρκελώνῃ. Τὰ πρώτα τραπεζικά γραμματία ἐν Ἑβρώπῃ ἐξεδόθησαν τῷ 1668 ἐκ τῆς ἐν Στοκχόλμῃ τραπέζης, οὕτως ὥστε τὸ σινικὸν ἐκεῖνο χαρτονόμισμα, ὅπερ ἦδη ἀπόκειται ἐν τῷ Βρετανικῷ Μουσείῳ, εἶναι κατὰ τρεῖς αἰῶνας ἀρχαιότερον τῶν πρώτων ἐν Ἑβρώπῃ τραπεζικῶν γραμματίων. Ὀλίγον τι ἀρχαιότερα τοῦ σινικοῦ τοῦτου χαρτονομίσματος εἶναι τὰ ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Φρειδερίκου τοῦ δευτέρου ἐν ἔτει 1241 κατὰ τὴν πολιορκίαν τῆς Φαγεντίας ἐκδοθέντα δερμάτινα γραμματία, ἣτοι ἐσφραγισμένα τεμάχια δέρματος ἐκπροσωποῦντα χρηματικὴν ἀξίαν ὡς τὰ τραπεζικά γραμματία.

Τὰ κείμενα τῶν μελοδραμάτων. Εἶνε γνωστὸν ὅτι τὰ κείμενα τῶν πλείστων μελοδραμάτων περιέχουσι πολλακίς ἀτέχνους καὶ ἄλλοιους στίχους, ἐνίοτε δὲ καὶ αὐτόχρημα ἀνοήσιαι καὶ ἀνουσίας, μόλις ὑπὸ τῆς μουσικῆς ἀνεκτὰς πως καθίστασθαι. Ἄλλ' οἱ δυστυχεῖς ποιηταὶ τῶν κειμένων τούτων σπανίως πταίονται διὰ τοὺς ἀηδεῖς καὶ ἀνοήτους τούτους στίχους των, διότι ἀναγκάζονται νὰ ἐνδίδωσι πάντοτε εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τῶν μελοποιῶν καὶ νὰ δυσαίωσι τὴν ποιήσιν των εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς μελοποιητικῆς τέχνης. Τὸ μῖσος λοιπὸν τὸ μετὰ τῶν μελοποιῶν καὶ τῶν ποιητῶν τῶν κειμένων τῶν μελοδραμάτων εἶνε τοσοῦτον ἀρχαῖον ὅσον αὐτὸ τὸ μελόδραμα. Ὁ Μεταστάσιος, ὁ Δαπόντε, ὁ Σικανέδερ καὶ ἄλλοι ἐκ τῶν ἀρχαιότερων ποιητῶν ὑφίσταντο ἤδη πλείστας δυσαρρεσκείας ἐνεκα τῶν βεβιασμένων καὶ ἐπανειλημμένων τροποποιήσεων καὶ μεταβολῶν, ἃς ἠναγκάζοντο νὰ ἐπιφέρωσι εἰς τὰ κείμενα τῶν μελοδραμάτων κατὰ τὰς ἀπαιτήσεις τῶν μελοποιῶν αὐτῶν. Ὁ Meyerbeer οὐδέποτε ἠδύνατο νὰ μείνῃ εὐχαριστημένος μετὰ τὰ κείμενα, τὰ ὅποια δι' αὐτὸν ἐπεξεργάζετο καὶ διηκεῖς ἐτροποεῖ ὁ ποιητῆς Scribe, ἀλλὰ πάντοτε ἀπῆτει νέας τροποποιήσεις καὶ νέας μεταβολὰς χάριν τῶν ἀναγκῶν τῆς μουσικῆς του. «Ὁσάκις ἔρχεται πρὸς ἐμὲ ὁ Meyerbeer» ἔλεγεν ἡμέραν τινὰ ὁ Scribe πρὸς τινὰ φίλον του «μεριμνῶ πάντοτε ν' ἀκούσω παρ' αὐτοῦ καὶ τὴν μᾶλλον παράδοξον ἀπαίτησιν. Οὕτω λ. χ. εἶνε ἱκανὸς ν' ἀπαίτησῃ μετὰ τὴν ἀφέλειαν νὰ τοῦ γράψω τοὺς στίχους διὰ μίαν ὄρασαν διωδιαν μετὰξὺ ἐνὸς ῥόδου καὶ ἐνὸς βατράχου.» — Διὰ τὴν περίφημον ἐκείνην μελοδραμὰν τῆς χάριτος ἐν τῷ μελοδραματι «Ροβέρτος ὁ Διάβολος» τοῦ Meyerbeer εἶχε γράψῃ ὁ Scribe θαυμασίους στίχους πλήρεις φραισιότητος ποιήσεως. Ἀλλὰ μετὰ δύο ἡμέρας ἦλθε πρὸς αὐτὸν ὁ Meyerbeer ἐξωργισμένος καὶ ἀγανακτῶν καὶ τῷ εἶπεν «Εἰς αὐτοὺς τοὺς καταγραμένους στίχους σὰς δὲν εἰμπορῶ νὰ εἶρω καμμίαν μελοδραμὰν. Πρέπει νὰ μεταβάλετε ὅλως διόλου τὸ κείμενον!» — «Πέτε μου καλλίτερα ὅτι πρέπει νὰ τὸ δολοφονήσω» ἀπήτησεν ὁ Scribe, οὐχ' ἦττον ὅμως ἐνέδωκεν εἰς τὴν ἀπαίτησιν τοῦ μελοποιῶ καὶ μετέβαλε τὸ ἀρχικῶς ποιητικώτατον κείμενον εἰς τὸ γνωστὸν ἐκεῖνο «Gnade für mich, Gnade für dich» (χάριν δι' ἐμέ, χάριν διὰ σέ), ὅπερ ὁμολογουμένως ἔχει μετριωτάτην ποιητικὴν ἀξίαν. «Αὐτὸ μάλιστα, τὸ δέχομαι!» ἀπήτησεν μετὰ τὴν ἐπιφάνειαν ὁ ποιητῆς «Αὐτοὶ οἱ στίχοι εἶναι ὅπως τοὺς χρειάζομαι.»

Ἐννοεῖται ὅτι ὁ Scribe αὐτὸς συνηθάνετο κάλλιστα τὴν μετριότητα τῶν ἐπιδιορθωμένων τούτων στίχων του καὶ διαηρησεῖτο τὰ μέγιστα διὰ τὰς βεβιασμένας ταύτας «βελτιώσεις», ἃς ἠναγκάζετο νὰ ἐπιφέρῃ εἰς αὐτοὺς ὅπως ἱκανοποίησῃ τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ μουσικοῦ, ἀλλ' ὁ Meyerbeer οὐδόλλως ἐφρόντιζε περὶ τούτου. Ἐσπέραν

τινὰ ἐκάθητο ὁ Scribe μετὰ πολλῶν φίλων εἰς τὸ βπαιδρον ἐν τῇ ἐπαύλει του, φωτιζομένη ὑπὸ τοῦ ἀπλέτου φέγγους τῆς πανσελήνου. «Παρατηρήσατε αὐτὴν τὴν ὄρασαν σελήνην!» εἶπεν ὁ Scribe, «Ἄν ἦθελα τώρα νὰ προσφωνήσω ὡς ποιητῆς τὴν λαμπρὰν ταύτην πανσελήνην καὶ ἤρχιζα μετὰ τὸν ἐξῆς στίχον: „Ἐλα φεγγάρι μου λαμπρὸ καὶ βάλε τὸ χεράκι σου ἐπάνω στὴν καρδίαν μου“, θὰ εὐρίσκετε βεβαίως τὸ ποίημά μου πολὺ ἀνόητον καὶ γελοῖον, ἂν ὅμως τὸ εἰδεικνύετε εἰς τὸν Meyerbeer, θὰ σὰς ἔλεγε: Πραγματικῶς εἶνε γελοιωδέστατον, ἀλλὰ διὰ τὴν μουσικὴν εἶνε ἀπαραμύλλως ὄρασιον· δύναται νὰ μελοποιηθῇ θαυμάσια!»

Τὰ κέρδη τῆς θείας αἰδοῦ. Ἡ Ἀδελφίνα Πάττη ἐπέστρεψεν ἡδὴ ἐξ Ἀμερικῆς εἰς τὴν λαμπρὰν τῆς ἑπαυλιν ἐν Creig-y-Nos. Ἡ ἔξοχος αὕτη αἰδοῦς ἐκέρδησε κατὰ τὴν περιήγησιν τῆς ταύτης 800,000 φράγκα ἐντὸς τεσσάρων μηνῶν, κατ' οὗς μόνον 43 φορές ἐτραγούδησεν εἰς δημοσίας συναυλίας. Ἐκτὸς δὲ τοῦ ποσοῦ τούτου ἔλαβε παρὰ τῶν φίλων καὶ θαυμαστῶν τῆς τέχνης τῆς δῶρα ἀξίας ἐνὸς ἑκατομμυρίου φράγκων ἐν συνόλῳ.

Τὰ προικία τῆς ἀρχιδουκίσσης Μαρίας Βαλερίας, τῆς ὁποίας οἱ γάμοι μετὰ τοῦ ἀρχιδουκοῦ Φραγκίσκου Σαλβάδωρ θὰ ἐορτασθῶσι περὶ τὰ τέλη ἰουλίου ἐν Ischel, εἶναι ἤδη ἐκτεθειμένα ἐν ἰδιαιτέρας ἀνιδουσίας τοῦ ἐν Βιέννῃ αὐλικοῦ θεάτρου (Hofburg). Τὸ μέγιστον ἐνδιαφέρον καὶ τὴν πλείστην προσοχὴν προσελκύουσι τὰ ἀδάμαντοκόλλητα καὶ ἀργυρᾶ κειμήλια καὶ τὰ λοιπὰ πολυτιμώτατα νυμφικὰ κοσμήματα τῆς ἀρχιδουκίσσης. Μεταξὺ τούτων εὐρίσκονται καὶ καθαρότατοι ἀδάμαντες ποικιλιωτάτων σχημάτων καὶ ἐκτάκτου ἀξίας. Ἰδιαιτέρας μνείας ἀξία εἶναι καὶ τινὰ ἐπιτραπέζια σκευὴ μετ' ἐκτάκτου κομψότητος καὶ ἐξόχου τέχνης κατασκευασμένα. Θαυμασίως ὄρασι εἶναι καὶ τὰ ἐκ κίρηνου καὶ ἐκ εὐαδεδεσάτης βεβιασμένας ἀσπρόρουχα, κεκοσμημένα διὰ πολυτιμωτάτων τριχάτων καὶ καλλιτεχνικωτάτων κεντημάτων. Ἐκ τῶν νυμφικῶν ἐνδυμάτων τῆς ἀρχιδουκίσσης ὀλίγα μόνον εἶναι ἐκτεθειμένα, διότι τὰ πλείστα ἐξ αὐτῶν θὰ ἐτοιμασθῶσι ὀλίγας ἡμέρας πρὸ τῶν γάμων. Τὸν ὑψιστον θαυμασμόν καὶ τὴν ἐκστασιν τῶν κυριῶν τῆς Βιέννης διεγείρει ἡ νυμφικὴ ἐσθῆς τῆς ἀρχιδουκίσσης, συσταμένη ἐκ βαρέως λευκοῦ ὀλοοσηρικοῦ (μεταξωτοῦ ὑφάσματος) μετὰ πολυτιμωτάτων τριχάτων καὶ ἐπισύρματος (οὐράς), ἔχοντος μήκος τεσσάρων μέτρων. Ὁμοίως θαυμάσια εἶναι καὶ αἱ λοιποὶ στολαὶ τῆς νύμφης, αἱ προωφισμένοι διὰ τὰς διαφόρους περιστάσεις· ἐκάστη ἐκ τῶν στολῶν τούτων εἶναι ἀριστοτέχνημα πρώτης τάξεως.

Τί γίνονται αἱ καρφοβελόναι; Τὸ μέγιστον ἐργοστάσιον καρφοβελωνῶν εὐρίσκεται ἐν τῇ πόλει Birmingham τῆς Ἀγγλίας. Τὸ ἐργοστάσιον τοῦτο κατασκευάζει 37 ἑκατομμύρια καρφοβελωνῶν κατ' ἐκάστην ἡμέραν. Πάντα τὰ λοιπὰ τοῦ εἶδους τούτου ἐργαστήρια τῆς Ἀγγλίας κατασκευάζουσι κατ' ἐκάστην 19 ἑκατομμύρια καρφοβελωνῶν. Ὅστε ἐν μόνῃ τῇ Ἀγγλίᾳ κατασκευάζονται 56 ἑκατομμύρια, ἐνφ' ἐν Γαλλίᾳ 20 περίπου ἑκατομμύρια, ἐν δὲ τῇ Γερμανίᾳ καὶ ταῖς λοιπαῖς χώραις τῆς Ἑβρώπης 10 ἑκατομμύρια καρφοβελωνῶν κατ' ἐκάστην. Ἐν ὅλῃ λοιπὸν τῇ Ἑβρώπῃ τὸ ποσοῦ τῶν κατ' ἐκάστην ἡμέραν κατασκευαζομένων καρφοβελωνῶν ἀνέρχεται εἰς 86 περίπου ἑκατομμύρια. Ἀλλὰ τί ἀπογίνονται αἱ καρφοβελόναι αὐταί; Ἄν ἐκτιμῶμεν τὸν πληθυσμὸν τῆς Ἑβρώπης εἰς 240 ἑκατομμύρια, εὐρίσκομεν ὅτι ἕκαστος ἀνδρῶπος πρέπει ἐν διαστήματι τριῶν ἡμερῶν νὰ καταστρέφῃ ἢ νὰ χάσῃ καὶ μίαν καρφίτσαν, ὅπως καλύπτεται ἡ κατανάλωσις αὐτῆ τῶν 86 ἑκατομμυρίων, τῶν ὁποίων ἡ ἀξία ἀνέρχεται εἰς 25,000 φράγκων. Κατ' ἐκάστην ἡμέραν λοιπὸν χάνονται 25,000 φράγκων μόνον εἰς καρφοβελόναις. Ἀλλὰ τί ἀπογίνονται αἱ χανόμεναι αὐταὶ καρφοβελόναι; Ἰσως εἴρηδῃ ὑπομονητικῶς τις Ἀγγλὸς ἢ Ἀμερικανὸς νὰ λύσῃ τὸ σπουδαῖον τοῦτο ζήτημα.